

Socialministerens redegørelse af 11/4 84 om de forskellige sider af narkotikaproblemet.

(Redegørelse nr. R 10).

Socialministeren (Palle Simonsen):

Antallet af stofmisbrugere – dvs. injektionsmisbrugere – er i de senere år blevet anslået til 6.000–10.000, og det skønnes, at antallet har været stationært fra midten af 70'erne efter en kraftig stigning i slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne.

Man har konstateret en udvikling, hvorefter flere og flere af de hårdest belastede stofmisbrugere har været gennem talrige mislykkede nedtrappingsforsøg i det traditionelle behandlingssystem. Det har heller ikke været muligt at formindske tilgangen af nye stofmisbrugere. Det antages, at der er en årlig tilgang af nye stofmisbrugere på mellem 300 og 1.000 personer og en tilsvarende afgang. En stor del af afgangens skyldes dødsfald, der siden 1980 er faldet fra 165 til 139 i 1983.

Kønsfordelingen blandt misbrugerne i kontakt med behandlingsinstitutionerne er $\frac{2}{3}$ mænd og $\frac{1}{3}$ kvinder. Gennemsnitsalderen har de senere år været jævnt stigende og er nu ca. 27 år, noget højere for mænd end for kvinder. Den stigende gennemsnitsalder betyder, at de fleste klienter har et langvarigt misbrug bag sig, oftest mere end 6 år.

Et relativt nyt og alvorligt problem er det stigende antal gravide stofmisbrugere eller stofmisbrugere med børn. Af de ca. 3.000 stofmisbrugere, der i 1982 var i kontakt med behandlingsinstitutionerne, udgjorde gruppen familier/mødre ca. 325. Disse havde tilsammen 350 børn.

I fængslerne og arresthusene hensidder ca. 800 registrerede stofmisbrugere med en gennemsnitsalder på knap 28 år, hvoraf halvdelen beskrives som vanemæssige misbrugere af andre stoffer end cannabis (hash), dvs. hårde misbrugere. Det anslås, at der er et tilsvarende antal stofmisbrugere under den fri kriminalforsorg. Der skulle således være tale om 1.500–1.600 stofmisbrugere i kriminalforsorgens regie, heraf 700–800 hårde stofmisbrugere.

I redegørelsen beskrives de forebyggende initiativer i bred forstand og de behandlingstilbud, som vi må satse på for at mindske narkotikamisbruget.

I den forbindelse skal det understreges, at det oplysende arbejde, ikke mindst i folkeskolen, er vigtigt. Der skal heller ikke være nogen tvivl om, at regeringen er imod alle forsøg på legalisering af hash, som har været udgangspunktet for mange hårdt belastede narkomaner.

Vi kommer dog ikke uden om at erkende, at nok kan man dæmme op for udbredelsen af narkotika – og det er i sig selv uhyre vigtigt – gennem disse foranstaltninger, men familie- og samfundsforhold er væsentlige faktorer, når vi skal vurdere, hvorfor den enkelte kommer ud i narkotikamisbrug.

Familien har en meget vigtig opgave her. Uddannelse, arbejde, bolig, fritid er betydningsfulde faktorer. Et godt fungerende socialt netværk i lokalmiljøet er væsentligt.

Behandlingstilbud, der gives, må i alt overvejende grad fortsat baseres på frivillighed og være fleksible. Af hensyn til de ældre og hårdt belastede stofmisbrugere er det påkrævet at finde nye veje, bl.a. også metoder til i højere grad at fastholde stofmisbrugerne i behandlingssystemet, men behandlingen må fortsat hovedsagelig være en socialpædagogisk opgave.

Da det er afgørende nødvendigt at tage fat på problemet med de hårdt belastede stofmisbrugere, der har været gennem mange mislykkede nedtrappingsforsøg, og som derfor hverken ønsker eller har gavn af fortsat behandling i det traditionelle behandlingssystem, finder regeringen imidlertid, at der er behov for større fleksibilitet i brugen af metadon i forbindelse med socialpædagogisk støtte.

Regeringen er opmærksom på, at Københavns kommune som et led i behandlingen af de ældre, hårdt belastede stofmisbrugere har iværksat en forsøgsordning med plads til 40 klienter, hvori indgår længerevarende metadonbehandling. En rapport om forsøget viser, at der for de fleste klienters vedkommende er en klar tendens til bedring af deres almene tilstand, boligmæssige forhold og sociale forhold specielt i forbindelse med bedring af beskæftigelse og økonomi. Endvidere synes der at være en klar tendens til bedring med hensyn til kriminel adfærd.

Ansvar for behandling af stofmisbrugere ligger som bekendt i amtskommunerne, der sammen med primærkommunerne også har ansvaret for forebyggelsen. De centrale myn-